20.4.2022

tav@eduskunta.fi

ASIA: U 31/2022 vp - Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta asetukseksi muuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston kaasun toimitusvarmuusasetusta (EU) 2017/1938 ja maakaasunsiirtoverkkoon pääsyä koskevaa asetusta (EY) 715/2009 (asetus kaasuvarastojen täyttämisestä).

Gasgrid Finland Oy (jäljempänä Gasgrid) kiittää Eduskunnan talousvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle koskien Euroopan parlamentin ja neuvoston esittämää asetusmuutosta, jolla pyritään edistämään kaasuvarastojen täyttämistä. Toimimme järjestelmävastaavana kaasun siirtoverkonhaltijana Suomessa ja tarjoamme asiakkaillemme turvallista, luotettavaa ja kustannustehokasta kaasujen siirtoa sekä kehittämme aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti siirtoalustaa, palveluita ja kaasumarkkinoita edistääksemme tulevaisuuden hiilineutraalia energia- ja raaka-ainejärjestelmää.

Suomessa on varauduttu kaasutoimitusten häiriintymiseen lakisäätäisellä velvoitevarastoinnilla, jonka mukaisesti kotitalouskäyttäjille sekä energiatuotantoon on varattu vaihtoehtoista polttoainetta. Muille kaasun käyttäjille, kuten teollisuudelle ei ole vastaavaa varautumismallia, ja siten toimijat ovat itse omista lähtökohdistaan rakentaneet varautumismallinsa vaihtoehtoisiin poltto- / raaka-aineisiin tai vaihtoehtoisesti kysynnän joustoon.

Varautumisen kehittämisessä on Gasgridin näkemyksen mukaan tärkeää alkuun tunnistaa ne käyttäjäryhmät, joille on perusteltua kasvattaa varautumisen tasoa lainsäädäntöön perustuen. Esitetyssä asetuksessa varautumisen kokoluokka on suhteutettu kunkin valtion kaasun käytön kokonaisvolyymin, mikä ei Gasgridin näkemyksen mukaan mahdollista edellä kuvattua tarveperusteista ja jo käytössä olevat ratkaisut huomioon ottavaa mallia. Varautumisen laajuudessa tulisi Gasgridin näkemyksen mukaan olla mahdollista huomioida nyt esitettyä joustavammin valtiokohtaiset poikkeavuudet muun muassa kaasun käyttäjäryhmissä sekä jo olemassa olevat varautumisen mallit.

Varautumisen kokoluokaksi on esitetty 15 % valtion kaasun käyttövolyymista, mikä Suomen kohdalla tarkoittaa noin 3-4 TWh:n energiamäärää. Tämän hetkisin markkinahinnoin, varautuminen synnyttää noin 300-400 miljoonan euron hankintakustannuksen. Gasgrid pitää tärkeänä, ettei varautuminen aiheuta kaasunkuluttajille kasvaneita kustannuksia, vaan mahdollinen muutoksesta aiheutuva lisälasku kompensoidaan toimijoille täydessä laajuudessaan.

Gasgridin näkemyksen mukaan on tärkeää, että asetuksen mukaisen varautumisen täytäntöönpano tapahtuu siten, että sen vaikutus markkinan normaaliin toimintaan on mahdollisimman vähäinen eikä varautumiseen tarkoitettu kaasun varastointi muun muassa estä kaupallisin perustein tapahtuvaa varautumista.

Gasgrid kokee, että alueellisen kaasumarkkinan ja siten myös Latvian kaasuvaraston kaupallista käytettävyyttä tulisi pyrkiä kaikin keinoin parantamaan. Siten Gasgrid yhtyy kirjelmän näkemyksiin varasto-operaattorin sertifioinnin tarpeesta sekä varaston syöttö- ja ottomaksujen poistamisesta.

Gasgrid korostaa, että asetuksen mukainen varastotasojen varmistaminen tulevalle talvikaudelle edellyttää alueellisella Suomen ja Baltian kaasumarkkinalla toimivia ja kaupallisesti käytettävissä olevia Venäjän tuontiyhteyksiä. Tämä johtuu siitä, että vaihtoehtoisten hankintalähteiden kapasiteetti ei riitä varaston täyttämiseen samanaikaisesti, kun näistä siirretään kaasua heti käytettäväksi.

Suomeen suunnitteilla oleva kelluva LNG-terminaali mahdollistaa valmistuessaan Latvian kaasuvaraston laajemman hyödyntämisen myös ilman käytössä olevaa yhteyttä kolmansiin maihin. Toisaalta laivaterminaali luo jo itsessään markkinallemme mittavan kokoluokan globaalin hankintalähteen sekä energiavaraston, joka sijaitessaan Suomessa poistaa samalla riskin kaasun alueelliseen siirtoon liittyvistä teknisistä tai muista syistä johtuvista ongelmista.

Gasgrid Finland Oy
Keilaranta 19 D
FI- 02150 Espoo
Y-tunnus 3007894-1
Kotipaikka, Espoo
www.gasgrid.fi

Lisätietoja tästä lausunnosta antaa:

Janne Grönlund, Johtaja, Gasgrid Finland Oy
+358 400 368 825
Janne.Gronlund@gasgrid.fi

Espoossa, 20.4.2022

Kunnioittavasti,

Olli Sipilä
Toimitusjohtaja,
Gasgrid Finland Oy